

Mugåselva Kraft AS

c/o ASKO Fornybar AS
Skurvemarka 21, Postboks 50
4068 STAVANGER
Ronny Johnsrød ☎ 90 61 49 10
📧 ronny.johnsrod@asko.no
Org.nr. 926 544 217

NVE
Energi- og konsesjonsavdelingen
Seksjon vannkraftkonsesjoner
Attn: Martina Halhjem Grøttå
Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO
marg@nve.no / nve@nve.no

Ålgård, 3. mai 2024

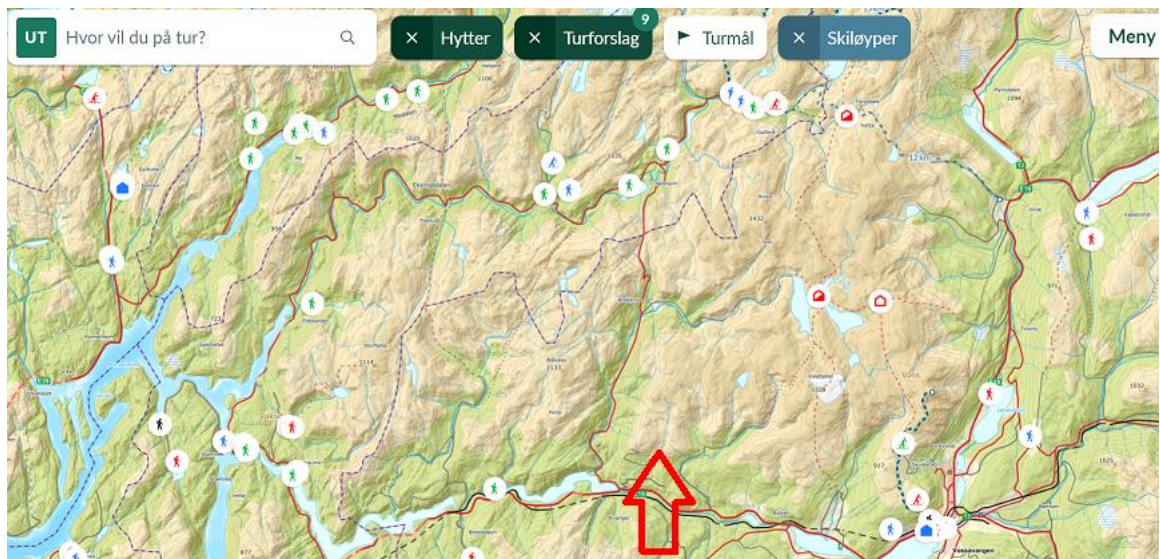
NVE Sak 202213665

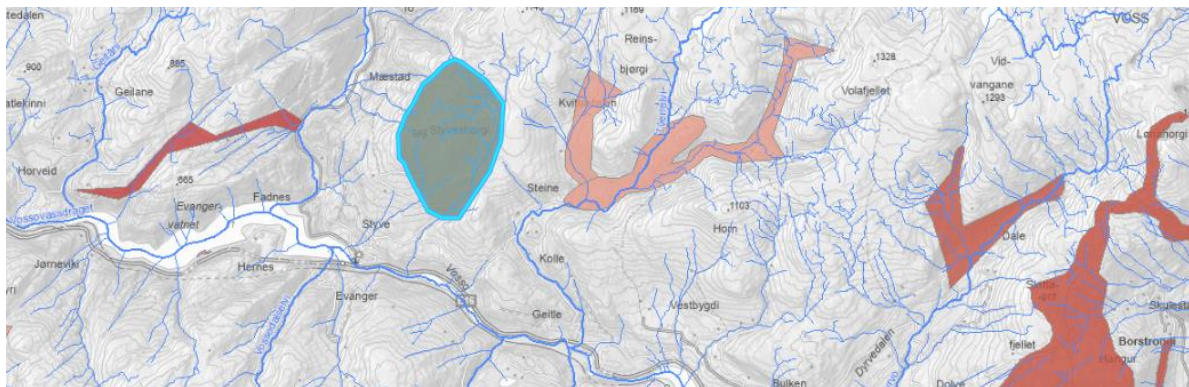
Tilsvar på avgrenset høring av planendringssøknaden for et småskala vannkraftverk i Mugåselva på Skorve, østenfor Evanger i Voss herad.

Vi takker for oppfølging av planendringssøknaden med høringsbrev 1. mars 2024. Våre kommentarer til de respektive høringspartene følger nedenfor:

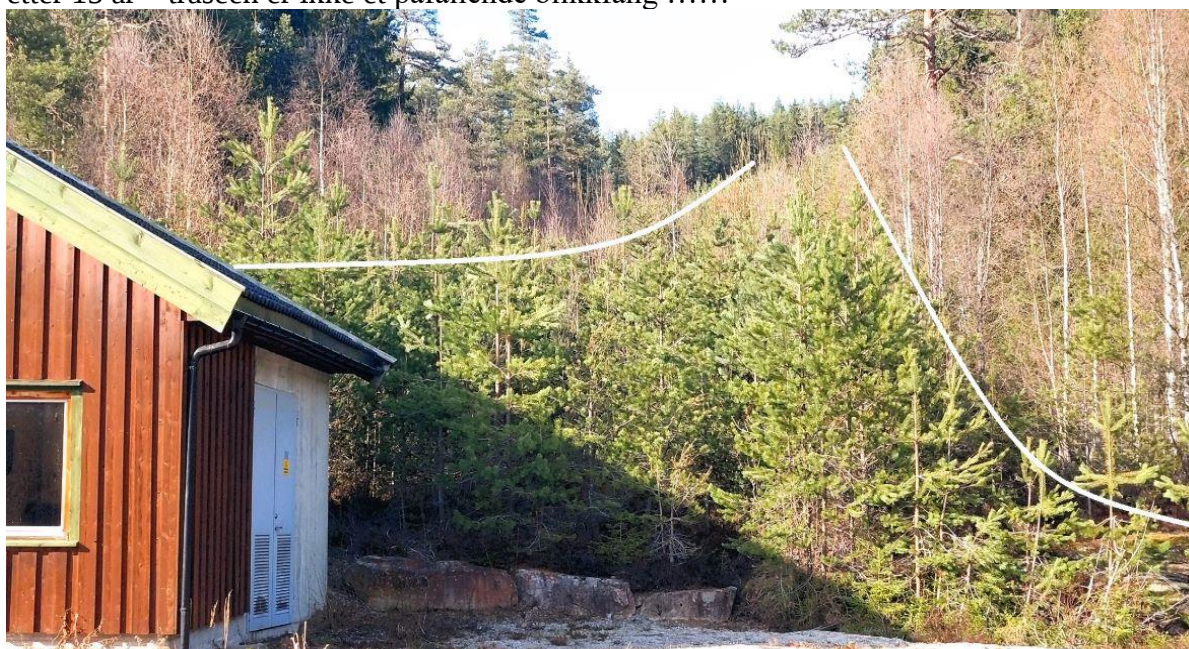
Replikker til Statsforvalterens høringssvar

1. Vi tar til etterretning at Miljøavdelingen ikke har merknader til forlenget byggefrist.
2. Vi noterer at Miljøavdelingen konklusjonsmessig fraråder den fremlagt planendringen.
3. Saksbehandler feiltolker inngrepsbredden – bredden av anleggsveien er inkludert i stipulert trasévidde på 15 – 20 meter. Den skal selvsagt minimaliseres, og det understrekes at “anleggsveien” kun er en midlertidig grovplanert trasé parallelt med rørgategrøften, der mineraljorden tilbakeføres etter endt anleggsperiode.
4. Statsforvalteren påpeker at den nye tiltaksstrekningen ligger i et svært viktig friluftsområde. Det samsvarer forsåvidt med oppføringen av Styveshorgi (ID FK33188) i Naturbase.no, men friluftsområdet har ingen tilrettelegging, slik som også statussjekk på DNT/Ut.no dokumenterer. I forhold til friluftslivet henviser vi til høringssvaret fra kommunen.

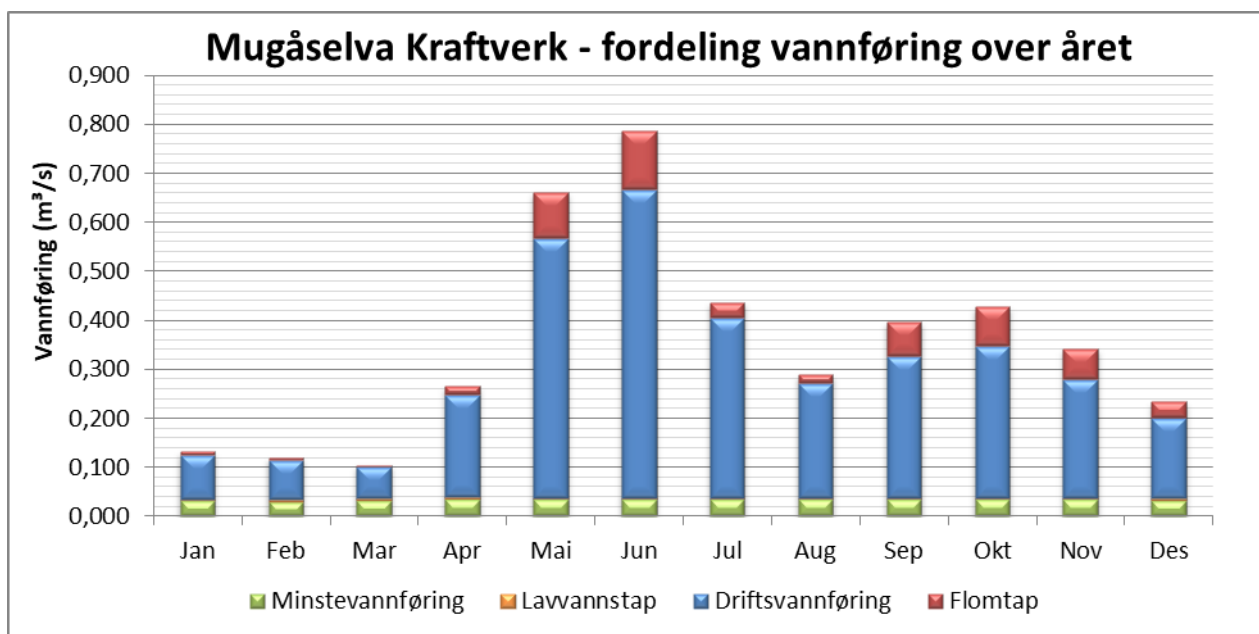

5. Resultatet av en eventuell gjennomføring av planendringsprosjektet skal i høyeste grad fremstå som landskapstilpasset – forskjellen mellom gjeldende konsesjon og planendringen er i praksis omlag 500 meter lenger rørgate i blandingsskog – som skal graves ned under frostfritt nivå. Statsforvalteren har glemt den naturlige gjenveksten og revegeteringen. Eksempelvis vokser bartrær typisk 20 cm /år løvtrær 30-40 cm/år. Fotografiet nedenfor viser hvordan landskapet med anleggstraséen typisk kan fremstå etter 15 år – traséen er ikke et påfallende blikkfang

6. Miljøavdelingen påpeker utplassering av hekkedasser som et avbøtende tiltak for fossefall-territorium. Vi er samstemmer i at reirkasser er en god måte for å omsynta habitatet til fossefallet. Lokaliseringer og plan for dette vil tiltakshaver inkludere i detaljplanen for landskap- og miljø, i samarbeid med et ornitologisk fagmiljø.
7. Miljøavdelingen kommenterer at 0,9 m³/sek er en høy slukeevne sett i forhold til Q_{middel} . Tiltakshaver vil her understreke at slukeevnen er ikke omsøkt, og den ble fastsatt i medhold av Kongelig Resolusjon i statsråd 1. mars i 2019.
8. Statsforvalter skriver at 15 % prosent av vannføringen er tilbake, det stemmer ikke. Med simuleringer basert på representativ målestasjon 63.12 Fjellanger, så er tallet 21,3 %. Statsforvalter er opptatt av restvannføringen ift. elva som landskapselement – dertil må det da nevnes at nesten alt av “landskapsvannføringen” kommer i barmarksesongen, nettopp når det er påregnelig med forbipasserende turfolk, jfr. grafen nedenfor.

9. Statsforvalter går inn i drøfting av nivået på minstevannføringen. Tiltakshaver vil her understreke at endringer av denne er ikke omsøkt, og vi forholder oss selvsagt til den gjeldende Kongelig Resolusjon av 01.03.2019.

Replikker til Fylkeskommunens høringsvar

10. Fylkeskommunen er ensidig i sin høringsuttale – det må kunne forventes av et regionalt forvaltningsorgan at ulike hensyn og faktorer veies og drøftes for et mer balansert høringsvar. Eksempelvis henvises det kun til Fylkestingets “Regional plan fornybar energi”, vedtatt før jul i 2023. Her er det tallfestet en ambisjon på 20 TWh innen 2035 inkludert energieffektivisering, det samme som 20.000 GWh, dvs. 14 % av dagens nasjonale produksjon. 20 TWh på 10 år er neppe et realistisk tall, sett i forhold til at eksempelvis omsøkt prosjekt kun gir 9 GWh, dvs. 0,05 % av Fylkeskommunens ambisjon. Hertil siteres fra planen: *“Frå 2011 til og med 2021 har produksjonspotensialet auka med eit snitt på 0,27 TWh per år, eit tempo som betyr 3,2 TWh meir produksjon i året i slutten av planperioden”*. Det i seg selv er en bekreftelse på at ambisjonen ikke er realistisk.
11. Fylkeskommunens “Fornybarplan” nevner side 12 at det pr oktober 2022 var 1,35 TWh aktive ikke nyttede vannkraftkonsesjoner, der manglende nettkapasitet er en av flaskehalsene. Da tillater vi oss å påpeke at ekstra GWh fra Mugåselva bør prefereres, fordi prosjektet ligger “tett på” transformatorstasjonen på Evanger, hvor RSO/TSO Statnett og BKK drifter sentralnett og regionalnett på 300/132 kV-nivå – og der det følgelig er kapasitet i overliggende nett, bl.a. fordi det i 2015 ble montert 2 nye transformatorer.

12. Mugåselva Kraft AS er vel kjent med Montraal-protokollen i 2022 mellom 193 nasjoner, der “Naturen fikk sin egen Parisavtale”, dvs. et historisk vedtak om at natur nå er løftet opp på same nivå som klima; “Innen 2030 skal 30 prosent av all natur på land være vernet, eller bevart på en måte som sikrer artene som lever der. Også 30 prosent av verdens hav, innsjøer og elver skal vernes eller annen type bevaring.

Med dette bakteppet må forvaltningen balansere hensynet til de nasjonale ambisjonene for “det grønne skiftet, og rådene bl.a. fra Energikommisjonens fremlegging 1. februar 2023 av “NOU 2023-3 Mer av alt – raskere“.

I så måte mener vi at 2,5 – 3 GWh ved utvidelse av gjeldene konsesjon for Mugåselva i sum gir mindre inngrep enn eksempelvis ved et nytt minikraftverk et annet sted i Vestland.

13. Konklusjonsmessig fraråder Fylkeskommunen flytting av inntaket oppstrøms av hensyn til friluftslivet, og ber om en revidert vurdering av kunnskapsgrunnlaget for friluftslivet før forlenget byggefrist innvilges.

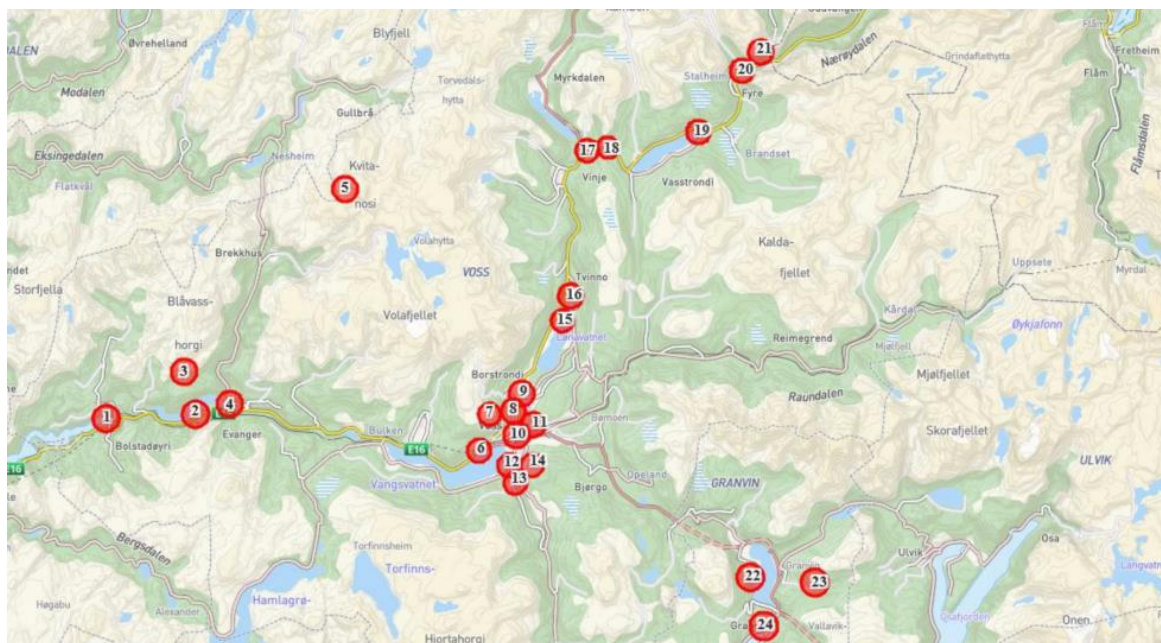
Tiltakshaver vil her henvise til høringsuttalen fra Voss Herad, som påregnelig har oppdatert og bedre lokalkunnskap om friluftslivet på den omsøkte 500 meters strekning enn Fylkeskommunen.

Forøvrig viser vi til pkt. 4 ovenfor, der det kan tilføyes at det kartlagte friluftsområdet Styveshorgi er 4853 dekar (ihht Naturbase.no). Sjablonmessig så vil 500-600 meter forlenget rørgate med 20-25 meters trasébredde i anleggsfasen beslaglegge i størrelsesorden 15 dekar av dette friluftsområdet (0,3 %). I driftsfasen så er det kun tilkomstvei for ATV/traktor, som med 5 meters bredde gir et ekstra arealbeslag på 3 dekar, dvs. 0,06 % av friluftsområdets samlede areal. Dette tenker vi at langt på vei imøtekommer fornybarplanens “Retningslinje 32” om varsomhet ved utforming av ny kraftutbygging.

Hertil vil vi påpeke at landet rundt, så viser det seg at friluftslivet er ganske så flinke til å bruke skogsveier og traktorveier som aksesspunkt for turer i skog og hei, som de i forkant var negative til at bøndene etablerte. Påregnelig vil så også forekomme i dette prosjektet.

14. Fylkeskommunen påpeker at Styveshorgi er et “Svært viktig friluftsområde”, men unnlater å nevne at det kun har “middels” opplevelseskvaliteter.

Voss kommune har i henhold til “Sti- og løypelanen” for 2020-2024 tilrettelagt for hele 24 turmål. Styveshorgi er ikke blant disse – det sier sitt om rangeringen blant de med den beste lokale kunnskapen.

15. Fylkeskommunen henviser til influens på INON-areal. Hertil tillater vi oss å henvise til ekspedisjonssjef Per Håkon Høisveen i Olje- og Energidepartementet sitt brev til NVE 11. mai 2015 og Regjeringserklæringens formulering om at INON skal avvikles om verktøy i arealpolitikken.

Replik til høringssvaret fra Voss Herad

16. Vi tar til etterretning at kommunen er positiv til forlenget byggefrist.
17. Vi tar til etterretning at kommunen er positiv til flytting inntaket oppstrøms til kôte 510 med korresponderende ny aggregateffekt på 3,5 MW.
18. Vi tar til etterretning at kommunen i klartekst skriver at “nyttens er større enn ulempene ved flytting av inntaket”.
19. Vi tar til etterretning at kommunen anmoder om etablering av skog etter endt anleggsfase. Hertil kan vi tilføye at det vil gi en karbonbinding på 116 tonn/dekar i løpet av neste generasjonsomløp. Tilplantingen er viktig – for ihht Miljødirektoratets Rapport M1161 i 2019 vil naturlig gjengroing kun gi CO₂-fangst på 41 tonn/dekar.
20. Vi noterer at kommunen helt korrekt også har observert at behovet for tilkomst til inntaket etter endt anleggsfase kun utgjør ¼ av anleggsarealet.

Epilog

Mugåselva Kraft AS tenker at i en eventuell detaljplan- og gjennomføringsfase, så vil det være aktuelt å etablere en referansegruppe med representanter fra ulike interessenter og fagmiljø – slik at sluttresultatet blir optimalisert, og best mulig hensyntatt alle innspill!

På forhånd mange takk for snarlig saksbehandling og vedtak.

Med hilsen
for Mugåselvi Kraft AS

Ronny Johnsrød
styremedlem

KOPI: Grunn- og falleierne v/Hildegunn Mugås, Bjørgåsvegen 331, 5707 EVANGER